

BUDAPESTA
15 Iuliu st. v.
Dumineca 27 Iuliu st. b.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea: *Strad'a
arborelui verde nr. 12.*

Nr. 53.

ANUL XV.
1879.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Reflesiuni asupra statutelor Academiei române.

Cetindu legea, statutele, si regulamentul Academiei române, permiteti-mi, dle Redactoru! d'a face câteva reflesiuni fugitive despre ele, *et quibusdam aliis.*

Peste totu luata — eu le affu destulu de bune si corespundiatórie scopului, de si aru fi avutu o compilare mai logica, déca statutele — dupa o definițiune precisa a Academiei cu indigitarea scopului ei — aru fi luatu o împartîre, care sè cuprinda mai întânu elementele, din care se compune, apoi organizatiunea ei; si — determinându cercul de activitate mai întânu a corpului întregu (plenul), apoi a secțiunilor, a delegatiunii etc., sè încheia cu partea administrativa si economica, si cu obicnuitele dispozițiuni finale.

Numirea secțiunilor nu e destulu de potrivita cu compe-tința ce li se atribue, pentru că cea literaria si cea scintifica e pré elastica, iéra cea istorica e pré strîntorita, unde cestiunile filosofice, juridice etc. se paru a nu încapé.

Nu pricepemu, ce deosebire a vrutu Academia sè dea la întrunirea ei în sesiune generala odata pe anu, (art. 7) si în sîdintie ordinarie odata pe septemâna (art. 11)? cá si când aceste nar fi generale, sèu a corpului întregu.

Si totu asiá de enigmatica ni se pare dispozițiunea, dupa care sîdintiele ordinare ale Academiei, a secțiunilor si a comisiunilor se tînu în tóta septemân'a cu numerul membrilor presenti, câti aru fi (si unul? art. 11), iéra la decisiunile lor

totusi se recere presentia unei treimi plus unul a întregului corpu, sèu a respectivei secțiuni (art. 12)!

Alegerea presiedintilor si a vice-presiedintilor numai pe câte unu anu — e numai o rapire de tiupu, ce deróga consolidării lucrurilor; si erá cu multu mai simplificatu lucru, déca — în locu de asiá numitii asesori — presiedintii secțiunilor erau totu-de-odata

Tewfik I noul vice-rege al Egiptului.

considerați că vice-presiedinti ai întregului. Peste toate înse mi se pare mie, (și Academi'a încă se va convinge cu timpul), că aparatul de votizare cu două treimi, ce se aplica d'atâte ori, cu cauza și fără cauza, e pe câtu' pe greoiu, pe atâtu' și nepracticu.

Eră destulu' pentru statute, deca ele cuprindeau hotarirea, că la schimbarea lor se recere două tertialități din voturile membrilor ordinari, iera regularea celorlalte votisări și alegeri, se rezervă pentru regulamentul afacerilor interne, care din timpu' în timpu' se pôte modifica' dupa împregiurări, mai lesne decâtu' ênsesi statutele.

Dispozițiunea art. 38 despre formarea fondurilor de rezervă pentru secțiunile speciale e foarte laudabila, dar ar fi fost și mai favoritoare, deca se primiă de principiu, că celu' puțin 10% din venitele fondurilor să se capitalizeze în totu' anul spre sporirea lor.

Nu cunoșcemu' natur'a casselor de depuneri și consemnațiuni de acolo, dar privitor la pastrarea averei la acele vedemu' ôre-care contradicere, între dispozițiunile definitive din § 42 al statutelor, și cele provisorice din § 82 a regulamentului. Noi credemu', că pozițiunea autonoma a Academiei ar fi fost și în partea economica mai ascurata, deca la manipularea de cassa manuala, pe lângă casierul-contabilu', s'ar fi adausu' și unu' controlu' cu a două cheia; iera încātu' privesce pastrarea fondurilor, a trei' cheia să fía la presiedintele; apoi pentru supraveghiarea economica peste totu' ar fi fost consultu' : d'a se fi instituitu' unu' *consiliu' de administrațiune* statatoru' din delegațiunea Academiei, întregita cu membri alesi dintre cei mai distinsi și fundatori și binefacatori ai Academiei pâna la numerul de 12 ênsi.

În fine trebuie să laudu' stilul celu' limpede și frumosu', în care s'a scrisu' statutele, apoi ortografi'a cea pe cât de moderata și simpla, pe atât și corecta, cu care s'a tiparitu' edițiunea cea oficiala a legii, a statutelor, și a regulamentului generalu' al Academiei (Bucuresci, tipografi'a Academiei 1879), și aceste toate ni servescu' de auguru' bunu' pentru viitoru'.

Tochmai d'acea mi-a venitu' foarte curioasa și paradoxca relatarea corespundintelui dvóstra B. din Bucuresci („Familia“ nr. 49), precum că în conversațiunile prealabile ale comisiei ortografice majoritatea s'ar fi declarat pentru suprimarea lui *u* scurtu' la capetu' cuvintelor, mai cu sama la argumentele dlui Hașdeu, că articolul masculinu' formatu' din vechiul *olle* nu e *lu* ci *ul* (dar *le-ule*? *pesce-ule*?), și prin urmare *u* scurtu' e numai o întipuire! (dar *i* scurtu'?)

Deca majoritatea comisiei ar fi đisu', că *u* finalu' se suprimă din cauze economice, d. e. că se nu se pré înmulțesca tipariturile Academiei, séu se nu se pré scumpesca hârti'a la Bucuresci etc. aceste toate aru' fi fost celu' puțin — preteste plausibile! Séu deca dl Hașdeu — cu eclectic'a dlui — voindu' a apropiá cele două sisteme ortografice undeva la mijlocu', ar fi đisu' : *u* finalu' exista, dar fiindu' pré desu', se-l suprimemu' în unele locuri, d. e. la particule, la article etc.; iera la numele substantive, adjective, la verbe etc., unde *u* finalu' e bas'a gramaticii, și punctul de mânecare al flesiunilor, suficelor etc. — se-l pastrămu', atunci haid de! — pentru bunul pacci — se dămu' mân'a! La asiá ceva eramu' pregatiti.

Dar cumca dl Hașdeu, care a aflatu' atâtea „Cuvinte din betrâni“ cu *u* finalu', și si-a scrisu' istori'a sa critica cu *u* scurtu', se mai đica acum, (dupa ce s'a mai inventatu' încă și telefonul, și microfonul, și alte asemenea instrumente pentru urechi grele), că pe *u* scurtu' din capetu' cuvintelor nu-l mai aude, și prin urmare,

că acesta ar fi numai o întipuire, n'am așteptatu' nici odata!!

Deca dl Hașdeu (și cei de o parere cu d'ênsul) sustine, că la *albu*, *negru* etc., articolul nu e *lu*, ci *ul*, prin urmare : nu *albu-lu*, *negru-lu*, ci *albu-ul*, *negru-ul* etc.; deca crede, că la flesiuni nu *u* finalu', ci *întipuirea* trece în *a*, *e*, *i*, *itu*. *indu* etc. facendu' din *albu* : *alba*, *albe*, *albi*, *albitu*, *albindu* etc., din *negru* : *négra*, *negre*, *negri*, *negritu*, *negrindu* etc.; deca pretinde că *rog*, *ascult*, *placut*, *pept*, *strain* etc. n'au nici unu' *u* finalu', apoi se ni spuna, cu ce lutu' de *olle* va mai lipi elu' unele composite ca aceste : *rogu-te*, *ascultându-me*, *placutu-v'a*, *peptu-n cale* (vedi Alesandri în „Cânt. gint. lat.“) etc.? Nu cumva cu nișcari-vă hêrburi cá aceste : *rog-ote*, *ascultand-ome*, *placut-ova* etc.?

În fine! Cum vine comisiiunea ortografica d'a-si începe lucrările sale d'anapada, încependu' dela eliminarea lui *u* finalu', care e o cestiune mai multu' gramaticala, de cât ortografica? Ar fi și a naibei deslegarea ortografica cu eliminarea literilor din alfabetu', pôte cu scopu' — că se remăna numai semnele cele ciocociesi „din betrâni“ cu câte două trei contignațiuni pe din sus și pe din jos!

Îmi vine asiá dara să credu', că corespundintele dtale, B. din Bucuresci, a vrutu' să faca cu relațiunea sa numai o gluma — în postul Sânt-Petrului!

Dar glum'a la o parte, se așteptămu' rezultatul maturei deliberațiuni a Academiei, rezervându-ne ulterióra critica pe atunci.

Întreacea se fimu' convinsi de bunul tactu' al Academiei, că nu va precipitá cu adoptarea unor regule, pe a căror falsitate asiá de evidenta nici nu s'ar poté edificá altu-ceva, decât unu' sistemu' și mai falsu'. Și ce pôte fi mai falsu', mai neadeveratu', decât denegarea existinței lui *u* scurtu' din finea cuvântului?! (Vedi și gramatic'a autorisata a lui I. Circa. Bucuresci, 1878 pag. 25, unde se arata scal'a lui *u* finalu'.)

Academ'i'a pôte luá convingere deplina din pătian'a societății academice, a cărei prima regula ortografica — greșita fiindu' — a înstrainatu' de ea lumea literaria. Tochmai asiá ar pati' și Academi'a, deca prim'a ei regula ar fi nu numai greșita, ci și falsa.

Ori ce estremu', ori ce fortiare de predilecțiuni, ori ce 'nfurisare de regule aflate cu ocau' mica — nu face ortografi'a obștésca, ci numai disidentie și scisiuni. O regula ortografica scósa numai prin maiorisare, va poté fi a Academiei, dar nici odata si *academica*.

O ortografia generala, care se fía primita de toti, se pôte câștigá numai prin bun'a întielegere, numai prin concesiuni din ambele părți, numai prin aplanare pe terenul de întâlnire la mijlocu' calei de apropiere.

Asta așteptămu' noi dela principiul eclecticu', ast'a dela bunul simțiu și tactu' al Academiei, care mai bine amânându' — va îndreptá mai bine de repește ori spre compunire ori ce cestiune mai delicata a ortografiei, decât fortifându-o, a face scisiunea nevindecabila.

—u.

Fericirea.

Ce este fericirea? — E cea mai dulce stare
A sufletului nostru ce-i vecinic însetatu
D'aceea ce-i lipsesce, d'aceea ce nu are,
D'aceea ce când are, se afla desgustatu.

Când omul e ferice? — Numai în clip' aceea
Când dela el și pâna la fericirea lui
Mai are unu' pasu' înca : aceea, la ideia
Că el va fi ferice, ier nu când e — căci nu-i.

În ce-i stă fericirea? — În ce i se promite,
În ceea ce el spera și spera înședar,
Vai! nici odata înse în ceea ce el simte,
Vai! . . . nici odata înse în fericire chiar! . . .

T. SIERBANESCU.

Cin' se scumpesce — ren nimeresce.

— *Proverbu propagatu.* —

(Urmare.)

Dar fiindu fêta, adcea pré puținu curagiôsa și pré multu curiôsa, nu putù face unu asemenea lucru, ci încrumtâ numai sprincenele și așteptâ explicările lui Iosif.

— Domnisiôra, — dișe el cu unu tonu lingușitoru, — sciu că t' ei mirâ vediându-me la domnia ta, și pentru că sê ve scapu cât mai curênd de presentia mea, me voi grabi a ve spune cât mai pe scurt pricin'a venirei mele.

Aici facù o pauza și așteptâ; dór de-l va pofti Iuliana sê stêda. Dar fetei nici cã-i trazni acestu gându prin capu. El înse avea intențiunea de a petrece mai multu timpu pe lângă Iuliana, sciti pentru că sê-si esecute manevr'a mascata, ceea ce nu se putea face în graba și stându în picioare; deci trase unu scaunu lângă Iuliana și se puse frumusiel jos.

— Obraznicul, — socoti Iuliana în gândul ei, dar din buze nu dișe nimicu! De frica ôre? ori de curiositate, au de aplecare? Aplecare?! Se pôte sê se nasca acestu simțiu delicatu în sufletul victimei câtra maltratorul ei? Eu nu sciu deca se pôte, se dișe înse cã, fiindu victim'a o fetitia, ier maltratorul unu tineru, atunci lucrul ar fi nu numai posibilu, dar înca fôrte desu, ier accia cari afirma, cã femeia iubesc pe acel barbatu mai cu înfocare, care scie mai bine sê o maltrateze, sânt toti barbati seriosi.

— Permeteti-mi sê resuffu puțin, — rîncepù Iosif verb'a sa scoțindu-si batist'a și ștergêndu-se pe frunte. Apoi urmâ înainte dișendu:

— Domnisiôra Iuliana, credu cã vei uitâ de reul ce ti-am facutu, cãci am venitu a îndeplini o datoría și dupa cât sciu eu, platnicul este totu-de-una bine venitu.

Apoi se apucâ sê-i spuna, cã tocmai eri, cautându ceva prin hârtile repausatului, ar fi datu de o însemnare, din care se vedea, cã tata-sau i-ar fi remasu datoru pentru serviciile ei pe timpu de 6 luni, și cã vediându acêsta, s'ar fi grabitu a-i aduce banii ce i se cuvinâ.

Iuliana scia despre acêsta datoría. Ea înse cre-diuse, cã prin cei 80 de florini pe cari i primise dela cumnatul lui Iosif și prin losul ce i se daruise totu de acel cumnatu, ar fi platita, și prin urmare nu reclamate simbrîa dela moștenitorii fostului ei stapânu.

Vestea lui Iosif i veni deci cu totul pe neașteptate, dar i facù mare placere, cãci tocmai ispravise banii; ve rogu sê bagati de sama, cã cosutoresele ispravescu cam desu banii, asiâ dar Iuliana începu a suferi presentia lui Iosif cu mai mare îndurare, ba când vediu cã scose banii gata și i depuse pe mеса, se simți pré îndatorata și deveni — amabila!

Iosif aduse verb'a despre losu. Spuse cã prin trêcatu, cã a fost tragerea, adause, cã din întêmplare ar avé list'a la sine și cã s'ar puté convinge acum îndata, deca a câștigatu ceva Iuliana.

Aici se opri, așteptându cã Iuliana sê alerge dupa losu. Ea înse ori cã nu punea nici unu pretiu pe acea tragere, ori cã nu avea losul la îndemâna, ori cã

nu voiâ sê-l aduca — din ver o cauza sêu din alta, nu respunse nimicu la îmbierea lui Iosif.

El din partea sa nu se îndurâ sê o provôce de a dreptul cã sê-si aduca losul, de terna sê nu simtia ea ceva cumva.

Vorbì despre alte lucruri, dar cu gândul erâ totu la afurisitul de losu, astfel încât conversațiunea sa deveni din ce în ce mai încurcata.

Când trebuia sê respunda ceva Iulianei, tresaria cã din visu și vorbia totu cã prin visu, cãci atunci ajunsese în meditațiunile sale pôte chiar pâna la convingerea, cã Iuliana nu scie înca nimicu despre câștigu. O convingere motivata prin observarea bucuriei, ce demonstrase Iuliana la vederea banilor adusi de el, o bucuria cu totul nepotrivita pentru o fêta sciindu-se bogata. Ori apoi îl cuprinsese tocmai atunci terna, cã dór va fi vëndutu Iuliana losul și erâ ocupatu de a se linisi dișendu-si, cã deca l'ar fi vëndutu, i-ar fi spus îndata, atunci când adusesese verb'a despre el.

Nu numai conversațiunea i erâ încurcata, dar și meditațiunile sale începura a se tarbaçi. Nu mai scia ce sê faca pentru cã sê lumineze situațiunea. Avù ideia sê se duca și sê lase trêb'a balta, nu-l lasâ înse inim'a; ier sê stêda fara isprava, nu-l îngaduâ firea. Starea sa nu erâ pré departe de o desperațiune completa.

Cu una, cu alta trecù timpul și se facù sêra. Iosif conducea o conversațiune încurcata, dar își dedea tôte silintiele cã sê fia amabilu, astfel încât Iuliana, ajutorata de bun'a dispozițiune în care o adusesese vederea banilor, încetul cu încetul prinsese unu ôre-care interesu câtra dênșul; ba aducêndu-si ierasi aminte de bogația lui, interesul crescù și deveni atât de mare, încât amenintâ de a deveni tiranicu.

Pâna la cele din urma Iosif și cu Iuliana steteau împreuna cã doi amanti fragedi cuprinsi în primul stadiu al unei simțiri divine; în acelu stadiu de admirabila stângacia, unde el se teme de ea și ea de el; unde el privesce într'o parte, ea în alt'a; unde amêndoi se gândescu la amoru, îl simtiescu în adâncul sufletului lor și totusi nu vorbescu nimicu, sêu apoi vorbescu — despre timpu.

De odata Iuliana dișe câtra Iosif.

— Domnule, a înseratu cu totul, fara sê bagu de sêma. Ce ar dișe gazd'a mea, deca ne-aru vedé acum împreuna!

— Ce sê dișe, — proferâ Iosif cu gândul ratatitu prin dandalul meditațiunilor sale.

— M'ar întrebâ deca ne-amu logoditu, — respunse Iuliana cu ochii mijiti.

Cuvêntul de logodna fu cã o inspirațiune pentru Iosif.

În adevêru, își dișe el, cum de n'am cugetatu la acestu mijlocu, celu mai nimeritu pentru dobândirea losului. Nu m'am gânditu, fiindu cã îl voiam singuru fara adausu, dar de vreme ce nu-l potu avé asiâ, trêca mêrga, îl voi luâ cu fêta împreuna.

În urm'a acestei idei, ce i trecù cã unu fulgeru prin minte, Iosif se întorse câtra fêta.

— Dar deca te-asiu rogâ, — vociferâ el cu unu zimbetu dulcêgu, — sê respundi gazdei domniei tale, cã ne-amu logoditu în adevêru?

— Nu glumi, domnule Iosif, cu lucruri sfinte, — îngânâ Iuliana facêndu-se roșia cã unu racu fiertu.

— Nu glumescu nici de cum, — protestâ Iosif, — ci în adevêru te rogu sê me primesci de soțiu.

(Va urmâ.)

THEOCHAR ALEXI.

S A L O N U :

Calindarul săptămâni.

Dumin.	15	27	G. 8 d. R. ss. par., s. m. Ciric.
Luni	16	28	s. st. m. Antigonon, s. m. Avudim.
Marti	17	29	s. m. m. Marina, s. m. Sperat.
Mercuri	18	30	ss. mm. Iacint, Emilian, Valentina.
Joi	19	31	c. ma Macrina, c. p. Dia, s. p. Teodor.
Vineri	20	1	s. pr. Ilie.
Samb.	21	2	cc. pp. Simeon, Ioan, pr. Iezechiil.

Sesiunea extraord. a Academiei Române.

București 8/20 iulie.

Sădinti'a XXXIII

la 2/14 iulie, sub presi'dinti'a dlui Ioan Ghica. Se comunica o adresa a dlui I. I. Heliade Radulescu, prin care cere dela Academia să-i înlesnască fonduri pentru tipărirea unor opere postume ale parintelui seu, precum : „Istori'a critica universală“ în 4 volume și retipărirea tragediilor revedite : „Promoteu“, „Mahomet și Norma“ ; apoi încă „Cursul de poezia generală“, volum. I, poemele „Fingal și Anatolida“, tragedi'a „Brutu“, „Suvenirile și impresiunile unui proscrisu“, 6 volume „Curierul de ambe secse“, din care ultimul cu materii inedite, traducțiunile lui „Don Quichotte“, altele din Lord Byron.

Prin alta adresa, dl I. I. Heliade Radulescu donează Academiei unu esemplaru din „Bibli'a sacra“ și din „Biblicele“, precum și 24 esemplare din tragedi'a „Brutu“ a parintelui seu, spre a se împărți la dnii membri. Se primesce cu multiamire.

Dl Odobescu și Maniu facu o propunere cu cuprinsul urmatoru :

„Comisiunea de 7 membri aleasă pentru examinarea cărtilor de recompensatu cu premiul Nasturel Herescu, seri'a b) în sesiunea generală din 1880, și compusa din dnii I. Ghica, N. Cretulescu și Anton Fetu dela secțiunea științifică ; dl Sturdza, G. Baritiu și N. Ionescu dela secțiunea istorică, și N. Quintescu dela secțiunea literară, să se completeze cu alți 2 membri, avându-se în vedere că cele 3 secțiuni ale Academiei să fie egal reprezentate în sinul comisiunii.

Acăsta comisiune de nouă membri va avea să propuna, nu numai o carte pentru premiul Nasturel, ci încă una cu conținutul științificu, pentru premiul Lazar, și o a trei'a, cu conținutul literaru, pentru premiul Heliade Radulescu.

Câte-si trele aceste premii se vor acorda în sesiunea generală a anului 1880, rămânându pentru sesiunea generală a anului 1881 decernerea marelui premiu Nasturel de 12,000 lei.

Aceste trei concursuri fiind stabilite pe calitățile ce esista relativu între publicațiunile anilor la cari ele se referu, Academ'ia nu se pôte dispensă pe viitoru de a le decerne pe totu anul.“

Se primesce partea întâiu și se alegu cu majoritate, dnii G. Chitiu și Al. Romanu, spre a face parte din comisiunea pentru examinarea cărtilor de premiatu în 1880 cu premiele Lazar, Heliade Radulescu și Nasturel.

Secțiunile Asociațiunii transilvane.

O mișcare literară-științifică pornită în anii din urma în tota româtimea observa și simte fîa-care românu cu o legitima bucuria.

Academ'ia româna consolidată pe base firme că corporațiune de statu va avea să întrunască și să puna în activitate cele d'ântăiu capacități, luminile națiunii.

Academ'ia româna că areopagu naționalu de iniția și litere, unde din toti chematii națiunii, numai 36 sînt alesi și preconisati de „nemuritori“ trebuie să ni arate unu productu literaru-științificu de o valoare absolută. Ea are să nisuiască a se urcă dupa putinția la nivoul unde se afla asemenea corporațiuni la cele mai înaintate națiuni.

Esiste înse și unu altu terenu de activitate literară-științifică, o alta specie de literatură și știință nu mai puțin importantă decât cea d'ântăiu, întielegu literatur'ă și știință populară. Acăsta încă cauta să-si afle apostolii sei în acei barbati, cari de dupa chiamarea lor, séu din predilecțiune nobila sînt muncitori spirituali. Asocierea acestora într'o corporațiune cu scopu d'a cultivă și vulgarisă știință și literatur'ă în sinul poporului românu — de sine urmăza din cele premise.

Asociațiunea transilvană pentru literatur'ă româna și cultur'ă poporului românu este chiamată a dá nascere unei atari corporațiuni. Încea la înființarea ei Asociațiunea a proclamatu acestu principiū de cultivare a literaturii române. Pasi seriosi înse pentru a întră în activitate în acăsta direcțiune nu s'au facutu pâna în anul 1877 la adunarea din Blasiu, unde s'a votatu unu regulamentu pentru „secțiunile științifice“ ale Asociațiunii. De atunci numai atâta se mai scie despre aceste secțiuni științifice, că mai multi membri ai Asociațiunii la o invitare publică au declarat, că întra și voiescu a luă parte activă în secțiuni. Despre vr'o activitate înse nu s'a auditu nimicu ; de aci deducemu, că încă nu e d'ajunsu numerul membrilor pentru d'a se puté începe activitatea secțiunilor.

Totu românu carele este petrunsu de datorință ce încumbe Asociațiunii transilvane pentru literatur'ă româna trebuie să se întrebe cu îngrigire, că ore ce pôte fi caus'a de secțiunile științifice nu-si potu începe activitatea? Ce împedeca séu retine pe atătia ômeni de știință și litere mai multu séu mai puțin eruditi, câti i avemu — d'a întră în un'a séu alta secțiune?

Respunsul la aceste întrebări ni-l dá dupa parere mea § 3 din „Regulamentul secțiunilor“ care ăice : „... De membri ai secțiunilor i va recunósce și consideră pe toti acei membri fundatori și ordinari ai Asociațiunii, cari facendu declarațiune conform §-lui 4 al acestui regulamentu, se obliga a elaboră și presentă (în cât li va fi cu putinția), pe fîa-care anu, celu puțin câte unu operatu originalu séu traducțiuni fără considerare la specialitatea secțiunii din care facu parte.“

Acăsta dispozițiune regulamentară ni arata datorințele unui membru de secțiune, dar cu nimicu nu ne asecura că celu ce se declara de membru este ore și capabilu d'a corespunde obligamentelor luate asupra-si? că ore productele sale literare-științifice potu înaintă cătu-si de puțin scopul Asociațiunii, și prin urmare că ore unu atare, să punemu cazul că ar fi „membru esternu“ merita elu „desdaunarea speselor de caletoria și una diurna modestă pe cătu va iertă starea fondurilor Asociațiunii (§ 19)“?

Ore n'ar trebui să se staveréca neșcari condițiuni de capacitate, dela cari să se faca pendentă alegerea membrului de secțiune ; și anume astfel că numai probându-si cineva capacitatea literară séu științifică prin vr'unu productu spiritualu să póta fi admisu în sinul secțiunilor.

Nu voiescu să întru în detaierea modului de realizare ale acestei idei de reforma ; observu înse, că nu

singuru scriitorul acestor şire este patrunsu de importantia ei, ci mai multi barbati cari au datu probe de activitate literara înca au aceste vederi.

Intrarea în secţiunea ştiinţifică sè fia onóre, dar o onóre, care sè nu fia accesibila pentru ori cine se declara a o primí, ci numai pentru cei ce s'au facutu binemeritati de dèns'a.

Atragu atenţiunea adunării generale ce se va întruni în câteva zile în Sighişoara, asupra acestei cestiuni de regulamentu a secţiunilor ştiinţifice ale Asociaţiunii transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românû!

Unu membru al Asociaţiunii.

Societatea pentru fondu de teatru rom.

— Siedintia comitetului. —

Comitetul Societăţii ţinû la 12 l. c. siedintia la care luara parte dnii : vice-presiedintele Iosif Hosszu, cassarul Ioanu cav. de Puşcariu, secretarul Iosif Vulcanu, si avocatul Stefanu Ioanovicu. Din cele petrecute în acèsta siedintia, vom însemná urmatóarele :

Cassariul a presintatu urmatoriul „conspectu despre starea fondului Societăţii, pâna la 12 iulie 1879“ :

„Intrări : 1879, 3 martie. Cu conspectul din 3 martie 1879 (vedi „Familia“ nr. 15) s'a constatat starea fondului cu 78 fl. 49 cr. în bani, si 13,688 fl. 61 cr. în papire.

Au mai încursu : 4/3 prin dl Iosif Vulcanu, dela dnii : Constantinu Lazaru în Birchisû 10 fl., George Stefanî în Birchisû 10 fl., Iuon Siandor în Birchisû 10 fl., Petru Stefanovicu în Zabaltû 10 fl., Teodoru Petcu în Zabaltû 10 fl. cá rate, Moise Deheleanu în Zabaltû 5 fl. taxa, Atanasiu Farrasiu în Bruznic 10 fl. cá rata, Ioan Mihailovicu în Lalasintû 5 fl. taxa, Dionisiu Daminescu în Dubesti 10 fl. rata, Sim. Dragoiu în Valea-mare 5 fl. taxa = 85 fl.

„4/3. O obligaţiune rurala ardelenésca nr. 66,030 în valóre nominala de 100 fl. ; 16/4 alta obligaţiune nr. 19,720 în valóre de 50 fl.

„6/6. Dela dl Ioan Vlad în Lugosiu, rat'a III si a IV, 20 fl. în bani ; la „Albina“ cuponul pe maiu a losului Ciparianu 3 fl. 33 cr. în papire ; 1/7 dela dl Iuonu Petrovicu, în Ciclova, interesu dupa capitalu, 6 fl. în bani ; 5/7 o obligaţiune rurala ard. nr. 22,790 în valóre de 50 fl.

„Sum'a întrărilor : în bani 189 fl. 49 cr., în papire 13,891 fl. 94 cr.

„Iesiri : 4/3. Pentru obligaţiunea rurala ard. nr. 66,030 s'a platitu 78 fl. 93 cr. ; 16/4 pentru obl. cu nr. 19,720 — 40 fl. 10 cr. ; 5/7 pentru oblig. cu nr. 22,790 — 42 fl. 25 cr. ; 11/7 postporturi 20 cr. Sum'a : 161 fl. 48 cr.

„Scotièndu din întrările de 189 fl. 49 cr. în bani, si 13,891 fl. 94 cr. în papire, iesirile de 161 fl. 48 cr. în bani, remâne cassa-restu : 28 fl. 1 cr. în bani, si 13,891 fl. 94 cr. în papire ; la olalta, starea fondului peste totu : 13,919 fl. 95 cr. Budapesta în 11 iulie 1879. Puşcariu.“

Secretariul a raportatu, cá dela judecatori'a regésca din S. Regin a primitu însciintia, cá sum'a de 200 fl. lasata prin testamentu de repausatul Ioanu P. Maior Societăţii, s'a asiguratu judecatorésce, intabulându-se pe o ereditate nemişcatóre a moştenitorului universalu. S'a luat actiu si s'a decisu sè se ţina în evidentiã si hârtia sè se întroduca în inventaru.

Avocatul a raportatu, cá studiându actele resanţierilor Societăţii, este de parerea, cá mai multi din

ei se potu urmari pe calea legii ; totu-odata substernû o lista a acelora, cari sînt a se improcessuã. Se aprobã, si, pe bas'a conclusului adunării din Alba-Iulia, avocatul se împuternici a începe processesele.

Bucuresci-Herestreu.

(Serbarea aniversarei Societăţii de lectura a elevilor din şcol'a de agro- si silvicultura.)

— 8/20 iulie.

Domnule redactoru !

Credu cá veti fi si asta-data asiã amabilu cátra noi, cum ati fost totu-de-una, obligându-ne prin publicarea alaturatei programe, dupa care s'a serbatu aniversarea Societăţii noastre de lectura în sér'a de 20 junie (2 iulie) sub presiedintia vice-presiedintelui Gr. Mihaiescu.

Programa : partea I. Cântecul Gintei Latine choru vocalu ; discursu de deschidere, pronunçiatu de vice-pres. ; „Sperantia României“, poesia declamata de G. Diamandopol ; Mihaiu dupa batalia dela Calugareni, de D. Bolintineanu, decl. de P. Demetrescu ; Sergentul, de V. Alesandri, decl. de C. Romanu ; Români'a pe cale de marire, disertaţiune, de G. Antonescu ; Rapirea Bucovinei, decl. de P. Teodorescu ; Sultan Mehemed si Vizir Sinan pasia, de Bolintineanu, decl. de A. Damianu ; Românu, de Teutu, decl. de At. Popovicu ; Balad'a plugarului, decl. de F. Alesandrescu ; Importantia padurilor la noi în tíera, disertaţiune de G. Nicolau ; Penesû Curcanul, de Alesandri, decl. de G. Diamandopol ; Premiul lui Mihaiu Eroul, de Iosif Vulcanu, decl. de L. Siutu ; Suveranul si poporul, decl. de I. Colman ; Istoria unui picu de grâu, disertaţiune de Gr. Mihaiescu ; Oda la ostasii Români, de Alesandri, decl. de I. Muciu ; Bivolarii, de Scurtescu, decl. de T. Teodorescu ; Caleul, de Iosif Vulcanu, decl. de G. Diamandopol ; Noul drapel, choru vocalu.

Partea a dou'a : „Revisorul generalu“, comedia localisata dupa Gogol, de P. Gradisteanu. La esecutarea acesteia au luat parte dnii Michaescu, Diamandopol, Antonescu, Stefanescu (rolu de dómna,) Petricanu (rolu de dómna,) P. Demetrescu (rolu de domnişoara,) A. Demetrescu, Zaharia, Romanu, Damianu, Colmanu, Florescu, Evianu, Popovicu, Alesandrescu, Vasiliu si Bercescu.

Directorul, subdirectorul si câti-va din dnii profesori au asistatu împreuna c'unu numerosu publicu, fiindu favorisati de unu timpu superbu, si putemu marturisí fãra lauda, cá toti au fost încântati.

Starea Societăţii e cea urmatóre : numerul membrilor actuali resiedinti la Herestreu 25 si câti-va resiedinti în orasiu si cari prin urmare nu iau parte la tóte siedintiele. Presiedintele Societăţii e dl P. S. Aurelianu. Avereã Societăţii consta în aprópe 2000 volume si în numeraru actualminte numai 50 fr.

GR. M.

M e h a d i a.

— 21 iulie.

Ti-am promis, dle redactoru, cá îndata-ce voiu sosí aice, íti voiu tramite nişte schitie pentru „Familia“, care îndeplinesce cu atãta zelu misiunea unui çiuaru socialu. E bine, omul propune, Dumnedieu dispune. Când plecaser, nu aveam nici ideia, cá voiu avé atãte pedece întru realisarea promisiunii date ; dar iéta, sînt diece zile, de când eu petrecu aice, si înca n'am avutu regasu de unu patraru de óra, cá sè-ti fiu pututu scrie câteva şire. Totu petreceri si petreceri, care de care mai interesanta.

E bine, iéta-me-su în fine si la dispozițiunea dtale. Ce sè-ti scriu? Sè-đicu, cã locurile unde petrecu, sânt admirabile? În adevér, impresiunea ce am simțitu la primul momentu a fost imosanta; steteam, ma stau înca si acuma, uimitu la vederea atãtor frumuseti admirabile, pe cari natur'a creatóre le-a gramaditu aice la unu locu.

Ce locuri frumóse si ce viétia! Par cã nu ne-amu aflã la bãi, ci la unu locu de petrecere. În adevéru bãile Erculeane împreuna cur'a cu distrațiunea într' unu modu admirabilu. Si déca vom adauge, cã viétia acésta este mai cu totul romãna, cãci mai toti óspetii sânt romãni, ve puteti întipui bucuria unei ânimi romãnesci, care totu anul abia póte sè audia din când în când câte o conversațiune romãnesca.

Numerul óspetilor e fôrte mare. Ei sosescu în tóte ăile de dóue ori cu trenul, cei mai multi din Romãnia, despre cari de alta-data. Dar se afla multe familie romãne si din Banatu. Aice petrece si dl Andreiu Mocioni dimpreuna cu dómnia soția si cu dnii Alesandru si Eugeniu Mocioni. Apoi alții multi de pe la Orșiova, Caransebesiu, Lugosiu si din giuru.

Medicul romãnu dl dr. Popoviciu se afla si acuma aice si se bucura de mare numeru de pacienti. Unii straini din invidia nu încéta sè-l atace în ăuaristica. Însedar! Manier'a buna e unu atributu de frunte al unui medicu, dl Popoviciu are o maniera ce atrage. Dușmanii îl cãrtescu, si clientii lui se sporescu.

Dar iéta plóia încéta. Am sè iesu si eu la preumblare, unde publicul acusi va undulã. Acolo îmi voiu gasi sujetu pentru viitóreã mea epistola.

G. P.

Noul vice-rege al Egiptului.

Traimu în epoc'a, în care jidanii domnescu în lume. Ei au planatu asupra congressului din Berlin, care a împusu Romãniei cã sè acorde „israelitilor“ drepturi politice; ei conducu afacerile statului în Paris si la Londra; si în fine ei au detronatu pe fostul vice-rege al Egiptului, Ismail pasia, pentru cã acela li-a fost datoru cu bani.

E bine, Egiptul are astadi unu „domnu“ nou; credemu dar interesantu a publicã portretul seu în nrul presinte.

Noul vice-rege al Egiptului, principele Mohamed Tewfik, este fiul celu mai mare al Chedivului destituitu si s'a nascutu în anul 1852. El este prin urmare de 27 de ani. În anul 1873 s'a însuratu cu princes'a Emineh, fic'a repausatului principe El Hamy pasia, din care casatoria au resultatu doi fii, principele Abbas bey, nascutu în 1874, si principele Mehemet Ali bey, nascutu în 1876, precum si o ficia, princessa Nazleh Hanem, nascuta în 1877.

Principele Tewfik erã presiedinte al consiliului de ministri pe timpul ultimei lovituri de statu a Chedivului; înse curêndu dupa acésta își dete demisiunea. Noul Chediv are unu esterioru placutu cu maniere alese, vorbesce bine frantuzesce si întielege bine sè asculte ceea ce i-se spune. Elu n'a avutu nici odata harem, ci a traitu pâna acum la moșia sa, nu departe de Heliopolis, cu soția sa, dupa obiceiul european, ținêndu la copiii sei o englesa. I placu arborii si caii, a adunatu o frumósa biblioteca si o colecțiune de charte geografice, care înse sânt mai puțin usate de câtu bihardul seu.

Elu n'a fost nici odata favoritul tatalui seu — acésta e la curtile orientale sórtea mai tutor celor d'ântãiu nascuti — si, când vorbiã despre dênsul, tatalu

seu avea obiceiul a-l descrie cã pe unu tineru fãra talentu si încapatãnatu. E greu a constata întru câtu acésta e adevératu; înse, în ceea ce privesce talentul si perspicacitatea, el e mai pe jos de câtu tatalu seu, afara numai déca nu s'a prefacutu pâna acum.

Posițiunea lui e fôrte grea. Dar déca nu va face datorii, totu o va duce; dar déca va face, si nu le va plati, va pați si el cã tata-seu.

Cronic'a lunei.

La alegerile din Austria pentru senatul imperialu, si dintre ministrii au cadãtuu cãtiva. Acestia s'au alesu apoi toti în Bucovina. Va sè đica, Bucovina a devenitu pentru guvernul din Viena ceea ce este Transilvani'a pentru cel d'aice.

Turburãri în Bosnia. Amu înregistratu în numerul trecut, cã poporațiunea din Bosnia nu pré e multiamita cu administrațiunea nóua. Acésta se ilustreza si prin faptul constatatu, cã locuitorii din satul Hum la 16 l. c. s'au rescolatu în contra poliției de acolo. Rescol'a a lãtu dimensiuni serióse; poliția a întrebuintiatu arm'a si unu locuitoru a remasu mortu, mai multi au fost raniti. Colonelul Gröller a tramisu unu batalionu de infanteristi spre a restabili ordinea; iér la 18 l. c. a mersu acolo ênsusi generalul Chilicu.

Noul ministeriu romãnu. Cris'a ministeriala în Romãnia s'a terminatu. Domnitorul, dupa ce a consultatu pe mai multi ómeni de frunte, a însarcinatu iérasi pe dl Bratianu cu compunerea cabinetului. Ministeriul nou s'a compusu astfel: Ionu Bratianu, presiedinte al consiliului si ministru al cultelor si instrucțiunii publice; M. Cogalniceanu, interne; Nicolae Cretulescu, lucrãri publice; V. Boerescu, esterne; Anast. Stoloianu, justiția; Dim. Sturdza, financie; col. Lecca, resboiu. Acestu ministeriu de fusiune si-a cetitu program'a în ambele camere, apoi corpurile legiuitoare s'au prorogatu pe o luna.

Atentatul în contra regelui Belgiei, despre care luasem notiția, erã o amenintiare din partea clericalilor. S'a si prinsu iesuitul carele afisiã placatele pe pareti. El recunoscù tóte.

O adresa din Plevna. La 12 julie principele Alesandru al Bulgariei a tramisu din Plevna tiarului o depesia, în care îl însciintã, cã adunarea naționala bulgara a alesu o deputațiune cu însarcinarea de a depune la piciórele tiarului espresiunea sentimentelor de respectuosu devotamentu si de adãnca recunoscintia ale întregului poporu bulgaru pentru deosebitele binefaceri cu cari tiarul a încarcatu Bulgaria. Deputațiunea va plecã la Peterburg în 25 julie.

Desiértarea Rumeliei orientale din partea rusilor urméza în continuu. Se anuncia, cã pâna la finea acestei luni nici unu soldatu rusu nu se va aflã pe teritoriul acelei provincie. Principele Donducoff a însciintiatu oficios despre acést'a pe Aleco pasia.

Carrey nu a fost condamnatu la mórte, ci transportãndu-se acasa, tribunalul din Englitera va pronuncia sentința.

Fómetea în China. Dupa ultimele sciri aduse din China de comercianti rusi, acolo bãntuie cea mai gróznica fómete, care secerã sute de mii de victime. În multe sate si orase ómenii moru pe strade, cuprinsi de convulsiuni spaimêntátore. Flamândii nu numai cã se nutrescu cu cadavre, dar se arunca chiar asupra celor vii, si sfașia si consuma carnea lor. Astfel, s'a arestatu unu cerșitoru, în a cărui traista s'au gasitu remașitiile unui copilu. La instrucțiune, elu marturisi, cã traiesce de mai multu timpu cu carne própseta de omu,

de ore-ce i este scârba de carnea de cadavre. Unu tineru înduplecă pe tatalu seu de a omori dimpreuna cu densusul pe propri'a sa logodnica. Dupa ce seversira faptul, împartira între densusii carnea. Într'o familia, tatalu omori pe copilul seu de siese ani si-l mâncă; într'o alta, omori fiul pe tatal seu cu acelasi scopu. Asemeni casuri se ivescu în mare numeru. Sânt sate în cari a peritu tóta poporațiunea.

Societati si institute.

Asociațiunea transilvana. Din Sighisioara ni se scrie, că în ziua prima a adunării generale a Asociațiunii transilvane, la 3 augustu, se va tine acolo unu balu frumosu.

Fabrica româna de hârtia. La Bucuresei se compune o societate pentru înfiintarea unei fabrici de hârtia. Subscrierile au si începutu. O acțiune consta 100 lei; membrii fondatori subscriu dela 5000 lei în sus. În fruntea întreprinderii se afla dl C. Porumbaru.

La Clusiu învetiatorii români, adunati acolo la cursul supletoru pentru învetiarea limbei unguresci, au constituitu o întrunire privata, cu scopul, că adunându-se regulatu în conveniri publice să discute unele teme. Presedintele acestor întruniri e dl Iacob Muresianu, învetiatoru în Clusiu.

Congresul internaționalu de telegrafia, care acum se tine la Londra, a decisu a primi că limbe ale telegrafiei numai: cea engleza, franceza, germâna, italiana, holandesă, spaniôla, portugala si latina.

Ce e nou ?

Maj. Sa regele va merge în Transilvani'a în luna lui septemvre, dar ziua încă nu e fisata. Totu ce se scie, este, că se va duce pe timpul manevrelor. Cu asta ocaziune va stă si la Clusiu, unde probabilmente se vor da si audienție.

Alfonso XII, regele Spaniei, va veni la Viena cu începutul lui augustu, spre a se logodi cu principessa Cristina, care cu mama-sa petrece la Weilburg lângă Baden. Acesta casatoriă, dicitu diuarele, va fi dictata numai de afecțiunile ânimeii, fără să se faca vr'o întrunire politica.

Regin'a Victoria în joi'a trecuta a trei'a ôra a facutu visita împaratesei Eugenia. Regin'a a fost însoțita de fiic'a sa principessa Beatrice si mai întâiu a mersu la momântul principelui Ludovic Napoleon si a depusu pe acela o cununa de flori. Apoi a facutu o visita scurta împaratesei Eugenia.

Imperatul Vilelmu a sositu la 22 l. c. în Gastein, că se-si continue eur'a. La sosire densusul a conversatu cu mai multi, si urcându-se în locuinti'a lui s'a radiematu de bastonu. Damele i-au oferitu buchete de flori.

Afacerea Asbóth-Zichy a luat caracterul unui scandalu permanentu. Asbóth a publicatu de nou unu articolu lungu, cu niște acuse foarte grave. Diuarele opoziționale ceru lamurire din partea guvernului; guvernul înse a respunsu, că forul competentu va fi diet'a.

A testatu si pentru regele. Cine? Unu unguru din Dobritinu, Iosif Szalacsi. Într'unu punctu al testamentului seu el a lasatu Maj. Sale împaratalui si regelui Francisc Iosif 6 fl. 56 cr. Acesta suma, pâna la alta dispozițiune s'a si depusu la cass'a de contribuțiune de acolo.

Unu tribunalu de surdo-muti. Unu procesu foarte curiosu s'a desbatutu de curënd la unu tribunalu din Paris. Doi surdomuti, cari — firesce — nu se puteau întielege între sine, au decisu că, în locu de tribunalul de obste, ei să duca priciu'a lor înaintea unui

tribunalu compusu numai din surdomuti. Acestu tribunalu s'a si compusu; judecatoru, procurorulu, avocatii, martorii, toti au fost surdomuti. Acusatul a fost condamnatu la pedepsa de 200 franci. Densusul n'a apelatu. Desbaterea acursu în „liniscea“ cea mai mare.

Modestul chediv. Fostul vice-rege al Egiptului. Ismail pasia, a sositu la Neapolea. El caletoresce foarte „simplu“, căci tôte muierile sale le-a lasatu acasa în grigea mamei sale, numai patru a dusu cu sine. Chedivul totu-odata a predatu mamei sale unu milionu de franci pentru sustinerea haremului.

Cum poti să nimeresci câștigul de frunte! Cine n'ar dori să scia secretul acesta! Unu omu din Zürich dice, că el l'a aflatu. Într'un'a din zile el se duse în laboratoru de sectionare de acolo si se rugă să i se deie ânim'a unei fete feciore de 18 ani. Si când fu întrebatu, că spre ce scopu i trebuie acelu obiectu, respuse arătându unu receptu secretu pe care erau scrise aceste cuvinte: Ia o astfel de ânima, menutielăza-o subțire, ia trei picuri din sângele ce va eși, si le pune pe unu taiaru albu si înca nentrebuintiatu, si cele trei picuri se vor preface în 3 numere, cu cari poti să faci Haupttreffer la loteria! Se 'ntielege, că omul fu datu afara din laboratoru.

O pisica ce clocece. Ieta unu ce neauđitu, dar în fine s'a întemplat si acést'a. Ieta cum! O pisica traia foarte bine cu o cloșca, ele se aflau totu la olalta. De odata pisic'a a peritu, o cautara, si o gasira lângă prieten'a sa siediundu pe ôue, ajutându aceleia a-si scôte cât mai curënd puii.

Apostolu Margaritu. O telegrama din Ianina a diuarului „Bin. Publ.“ anuncia, că acestu neobositu apostolu al românisimului în Macedonia a fost arestatu de autoritățile locale otomane, sub cuvântu că face propaganda priu Româniilor pindicii. S'a gasitu la densusul, spune telegram'a, cărti si acte compromițătoare. Autoritățile turce credu, că au a face cu unu agentu românescu.

Hotiu si omu de ânima. Unu casu interesantu s'a ivitu înaintea curtii cu jurati din Roma, la 10 iuniu. Unu individuu eră acusatuu că a furatu o asina cu mânzul ei. El declară, că a luatuu ambele animale sub scutul seu. Dupa aceea luă cuvântu aperatorul: „Dlor jurati, omul care stă înaintea dvostre si asupra sôrtei căruia aveti a ve pronunția, este înainte de tôte unu omu de ânima. Sciti, dlor, că astfel de ômeni sânt rari astadi.“ Publicul eră uimitu si juratii se uitau unii la altii. „Da, dlor, urmă aperatorul, el e unu omu cu ânima. Déca ar fi voitu, nu l'ar fi opritu nimeni d'a luă numai asin'a singura. Urmarea ar fi fost apoi mórtea mânzului. E bine, la acestu cugetu s'a mișcatu ânim'a clientului meu. Nu, a đisu elu în sine, eu vreu să ieu asin'a, dar nu vreu să ieu pe consciinția-mi mórtea mânzului. Acesta, dlor, e nobilu, curagiôsulu, căci el scia că este cu multu mai greu de-a luă d'oué vite de câtu un'a singura, si că el se espunea pericolului cu multu mai mare de-a fi descoperitu. El înse nu cugetă, ascultă numai vocea consciinției si preferă a se espune unui pericolu cu multu mai mare de câtu a despartii mam'a de fiu. Nu este acésta maritim'a? Dovediti, dlor, că si dvostre aveti astfel de ânima nobila si simțibila etc. etc.“ Juratii înse nu se lasara a fi îndusi în eróre prin elocinția aperatorului, si condamnara pe hotiu la trei ani de închisóre.

O femeia taiata în bucăti. La 5 martie unu pazitoru a veditu plutindu pe riul Tamisei în Englitera o lada de lemnu; el aduse lad'a la malu si gasi în ea remașitie omenesci: partea deasupra a peptului unei femei, coste, o ânima, unu umeru, unu bratiu si unu

picioru. Ósele erau taiate cu firezul si carnea aruncata în apa ferbinte. Mai târziu se desgropà nu departe de acolo unu picioru taiatu în dóné bucàti. Nu peste multu s'a descoperitu, cà nenorocit'a femeia taiata în bucàti a fost o veduva, Marta Thomas, în vârsta de 54 ani, care locuia în Richmond. Acésta dómna traia singura si trecea de bogata. La 22 januarie ea luase în serviciu pe o femeia de 29 ani, Catarina Webster. Acést'a a omorît'o. Si dupa ce si-a sevêrșitu fapt'a grozava, a pusu bucàtile femeii omorîte în apa ferbinte, credîndu cà asià acele nu se vor mai puté recunósce. Apoi ea le-a adunatu în o lada si le-a aruncatu în apa. Motivul omorului a fost d'a luá banii stapânei. Ucigátorea a fost prinsã si condamnatã la mórte.

Ólele de paméntu. Se vëndu pentru mai multe trebuintie vase de paméntu arsu reu smaltiuite. Smaltiuul (emailul) acelor vase conține plumbu. Déca paméntul (lutul) a fost bine coptu, adeca déca cuptorul a fost îndestul încaldîtu, atunci plumbul fiindu prefacutu în sticla, este nevatematoru sânetâtii. Dar déca ólele n'au fost bine arse, atunci plumbul din smaltiu se topesce lesne în beuturile si bucatele ce se pastréza în acele óle si le otravescé. Mai alesu vinul, otietul, borsiuul, lapte acru, varz'a acra, castraveti murati, si alte beuturi si mâncãri acre, topescu plumbul din smaltiu acelor óle de paméntu si ómenii cari se folosescu de dênsele se îmbolnavescu de niște bóle dureróse. D'acea înainte de a se întrebuintiã o óla de paméntu smaltiuita, cauta sè se fierba într'énsa otietu tare în timpu de dóue óre, dupa recire sè se lepede acelu otietu, sè se spele ól'a, sè se tórne într'éns'a altu otietu curatu si sè fierba din nou 2 óre, apoi sè se verse si acestu otietu si sè se spele ól'a din nou. Atunci ea este curata si se póte întrebuintiã fãra primejdia.

Sciri economice. Din Banatu ni se scrie, cà pe acolo recol'ta a fost slaba. Din Moldova se anúncia, cà pe acolo recoltele în generalu sînt bunisóre. în Franci'a nu multiamescu pe agricultori; nordul Franciei sufere reu. Din America se facu comande mari de grãne; din caus'a acést'a grãnele romãne pe piati'a Marsilie s'au urcatu.

Sciri scurte. Instalarea noului comite supremu al Aradului, Carol Tabajdy, s'a facutu cu mare pompa la 21 l. c. în Arad; s'au ținutu niște cuvântãri pline de entusiasmu, la banchetu a luat parte si Pr. Ssa episcopul Mețianu si a đisu unu toastu pentru cetãtieni. — Testamentul lui Wenckheim s'a publicatu; el si-a testatu tóta averea pentru rudele sale, si 200 fl. spre a se împãrți între seracii dela moș'a sa la înmormântare; pentru scopuri filantropice n'a lasatu nici unu cruceriu. — Filoxer'a în giurul Panciovei a a inficiatu tóte víile; numai în Starciova si Franzfeld nu se afla înca; pagubele sînt fórté mari. — Statu'a lui Bem se va redicã la M. Osiorheiu, comitetul executivu ungurescu a si chiamatu la acésta solenitate națiunea polona. — Ploile s'au repetitu în septemãnile trecute si în Anglitera atãt de desu, încãtu în duminéc'a trecuta espirara 42 de ñile de când în tóte ñilele a fost plóia. — Unu turistu francesu, Eduard Marbeu, caletoresce acuma prin Transilvania, de unde va merge la Arad si la Timisióra, apoi va trece în Serbia si Romãnia; rentorcéndu-se acasa, își va descrie caletori'a. — Ziehrer, cunoscutul capel-maiestru din Viena, care de câtu-va timpu se produce în Bucuresci, se va rentórce si el decoratu, mai primindu si titlul de maestru-decapela al curtii.

Ghicitura de siacu
de Matilda Popa.

Plângu	a-	Pré	te	ta-	era-	ses-	ta
ti-	ve-	te,	mendu	ce,	si	ce-	la-
sia	ui-	ra	te,	fór-	în	Sal-	ra-
se	sór-	te	tatu	na	Ne'n	de	de
tro	dicu,	les-	tu	fap-	te.	pa-	strigu
ce,	sór-	re-	sub	ce-	esti	me	Un-
Cã-	sui-	cu	vi-	ta-	o	mam	mul
te	ser-	tra	gu-	a-	lis-	te	cui-

Se póte deslegã dupa saritul calului.

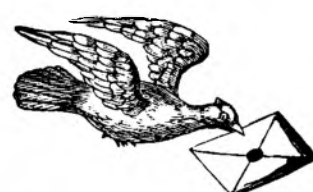
Terminul de deslegare e 7 augustu. Cà totu-de-una, si de asta-data se va sorti o carte.

Deslegarea ghiciturii glumetié din nr. 47: Mai ántãiu a trecutú omul capr'a, si a remasu lupul cu varz'a; a dóu'a óra a trecutú omul varz'a; iér a dusu capr'a napoi peste apa si a trecutú lupul; apoi el a trecutú mai odata napoi si a dusu capr'a iérasi peste apa.

Bine au deslegat'o dómnele si domnisórele: Emilia Onciu n. Ciavoschi, Anastasia Borca, Iuliana Popu, Eufrosina Popescu, C. Blebea, Ana Lemeni, Ioana Veresu n. Ioodi, Fira Serafin, Amalia Cristianu, Eleonora Popu, Lucretia Popovicu, Sidonia Major, Elisabeta Boleantiu, Rosa Farcasiu, Maria Moldovanu, Ioana Ardeleanu, Zoe Dimbu, Cleopatra Micsiunescu, Irina Popu, Porfira Macedonu, Iulia Bombacila, Nina Popu si dnii: Averchie Macovei, Victor Pipoșiu, Nic. Stefu, Simeon Bojoru, E. Pucea, Simeon Rotaru si Societatea Alexi-Șincãiana.

Premiul P'a câștigatu dsior'a Lucretia Popovicu în Boloveni.

Post'a Redacțiunii.

La mai multi. Ne mirãmu, cà cereti fói'a à conto, dupa ce amu anuciatu, cà nu putemu. Dar o puteti capetã gratuitu, déca adunati patru abonanti.

Dnei G. P. în C. În curénd vom începe sè publicãmu unu romanu originalu ilustratu.

Unei abonante vechie. Ce sè facemu cu põesile tramise si admise?

Dnei A. P. în B. Ve multiamimu. În adevér, damele sînt si potu sè fia colectantele cele mai bune. Fói'a s'a espedatu abonentilor tramisi.

Dsiórei E. G. în P. Vi s'a tramisu numai decãtu. Déca n'a sositu, reclamatí!

Mai multor corespondinti. Ceremu scusele nóstre, cà din lips'a spaciului amu fost siliti a mai amãná unele si pe nrii viitori.

Paris. Dlui V. Áșteptãmu — corespondintiéle.

Cernanti. Înca puținã rabdare!

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : **IOSIFU VULCANU.**